

EMLÉKEZTETŐ

A KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ

Tizenharmadik-tizennegyedik lakhatási-foglalkoztatási regionális szakmai műhelyéről

Helyszín: Tégy az emberért! Információs és Továbbképzési Központ (1088 Budapest, Szentkirályi u. 22-24.)

Időpont: 2009. december 16.

Témák: TÁMOP 5.3.3-as pályázati előkészítői szakasz lezárása, értékelése (2008-2009 közötti szakasz)
A regionális lakhatási-foglalkoztatási szakmai műhelyek további működése, tartalma

Moderátor: Breitner Péter (Összefogás Közalapítvány, regionális koordinátor)
Horváth Takács Bernadett (Összefogás Közalapítvány, szakmai vezető)

Résztevők: jelenléti ív szerint

A műhely összefoglalóját néhány napon belül a www.foglakprojekt.hu, illetve a www.diszpercserportal.hu honlapon is meg lehet találni.

A témához kapcsolódó megbeszélés (előadások, vita, javaslatok, észrevételek) tartalmi összefoglalása:

A műhelyen először a TÁMOP 5.3.3-as pályázatok **jelenlegi helyzetéről** volt szó.

A beadott pályázatok a jelenlegi ismeretek szerint:

- BMSZKI: 150 fő bevonására pályáztak, tervezett indulás: 2010. január
- Diótörés Alapítvány: 100 fő bevonására pályáztak
- Megálló Csoport – Baptista Szeretetszolgálat: konzorciumban pályázott. 60 vagy 80 fő bevonására pályáztak.
- Budapest Esély Nonprofit Kft. 45 főt vonnak be a pályázatba.
- Magyar Vöröskereszt Pest megyei szervezete
- Máltai Szeretetszolgálat, tervezett indulás: 2010. február

A **pályázattal kapcsolatos hírekről** Horváth Takács Bernadett (továbbiakban: H.T.B.) beszélt.: Országosan 22 db pályázat érkezett be a várt 90 helyett. Az észak-magyarországi régióból egyáltalán nem érkezett pályázat. Összesen 2 milliárd 775 millió Ft volt kiírva, ennek az 57 %-ára érkezett be igény, ami nagyon kevés. Országosan két olyan pályázatról

tudnak, ami a maximális 150 főt pályázta. Nagyvárosok pályáztak, nem kistélepülések. Minden pályázónak volt már EU-s tapasztalata.

5 db pályázatot formai okokból visszautasítottak, ebből 3 szervezet (a Diótörés is beleesett), méltányossági kérelemmel élt, és meg is kapták. Most már szakmai **értékelés alatt vannak a pályázatok**, mindenki legalább egy tisztázó körös kérdésen túlesett. December végén le akarják zárni az értékelést.

A pályázatokban sokféle képzés jelent meg, valamint voltak szervezetek, ahol a 8 általános befejezésére pályáztak. Megjelentek a képzésekhez kapcsolódó elemek is (benntartás – felkészítés), munkahely megtartására betervezett elemek. Az albérletek számlával való elszámolásának problémájára többféle ötlet született: az önkormányzati bérlakás, félutas lakhatás, munkásszálló – kevés pályázat volt, ahol ténylegesen magántulajdonba próbáltak meg elhelyezni embereket. Egészségügyi állapot, ismeretek, készségek javítása, közösségi, szabadidős programok is megjelennek a pályázatokban.

Majdnem minden szervezet saját maga által vásárolt képzésekre pályázott. Az ügyfelek bevonása ugyan kevés pályázatban, de legalább megjelenik: honlapszerkesztésre, rendezvények szervezésére szeretnék őket bevonni.

A résztvevő szervezetek képviselői elmondták, hogy **melyikük hogyan áll** a saját pályázatával.

A **Megálló Csoport** (Olaszy Csaba, továbbiakban: O.Cs.) két körben kapott tisztázó kérdéseket, ami számukra úgy tűnt, hogy két – egymással nem egyeztetett – bíráló kérdéssora volt, mert voltak a kérdések között átfedések. Ők maguk „elengedőnek” tartják a hozzáállásukat, azaz ha tetszik a bírálónak, nyerjenek, de nem ragaszkodnak görcsösen a pályázathoz. Jelenleg fut a TÁMOP 5.3.1-es pályázatuk, mindkét TÁMOP-pályázatnak O.Cs. lenne a projektvezetője. A program, amit pályáztak, bejártódott, nincs bennük olyan új elem, ami buktató lehetne számukra.

A tisztázó kérdésekre adott válaszaikkal kapcsolatban még nem kaptak visszajelzést. A tisztázó kérdésekben rákérdeztek náluk például arra, hogy hogyan tervezik az OKJ-s képzéseket, mert nem írtak konkrétan semmit, hogy mit szeretnének. Azonban ők a bevont emberekhez akarnak képzést keresni és nem szakmához bevonható embert. De nem biztosak abban, hogy az ESZÁ-nál tud-e ez ennyire rugalmasan működni.

A lakhatásra félutas lakhatási módot terveztek: 40 embernek 1-1 évre adnák a lehetőséget, ez is egy már náluk évek óta működő konstrukció. Főbérlővel, számlával intézik, a bérlők pedig befizetik az alapítványnak a bérleti díj egy részét. Az, hogy számlát kell a lakáshoz adni, 40 %-kal megnöveli a költségeket. Projekt helyszínnek bérelni szeretnének külön helyiséget.

A projekttel április elsején indulnának, az első célcsoport bevonását szeptemberre tervezik. 2005-2007. között volt egy EQUAL-programjuk, aminek nem voltak túl jó tapasztalatai, ezért szervezték most másképp az időt, biztonsági ráhagyásokkal, hogy például az előleg ott legyen a számlán időben...

A **Diótörés Alapítvány** (Scheer Barbara): a hiánypótlásoknál jár, tisztázó kérdéseket még nem kaptak.

A Diótörés Alapítványt és a Megálló Csoportot külön nyilatkoztatták, hogy nem önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek.

H.T.B. elmondta, hogy nagyjából milyen **tisztázó kérdésekre** lehet számítani.: leginkább a képzésekre kérdeztek rá. Volt, amit drágának találtak, holott évek óta bejáratott gyakorlat volt rá. Az utazási költség támogatására is rákérdeztek, hogyan kérik, valamint a lakhatás, bérlet elszámolására, a megélhetési támogatásra, továbbá a kiegészítő pályázati elemekre. Volt, ahol a célcsoportra kérdeztek újra rá. Mivel a kitöltő program nagyon sokat változott menet közben, sok mindent nem lehetett benne beírni, ezért e kapcsán sok mindenre rákérdezhetek.

A beadási határidő napján, október 1-én bejött egy plusz indikátor, ami a lakhatási támogatásban részesítettek arányát szabályozta (50 %-nak kell lennie) és amit október 26-ig (a hosszabbítás végéig) kellett pótolni. Sok helyen ezt is hiánypótolatták. Emiatt a többi indikátort is sok pályázatnál újra kellett számolni. A **BMSZKI** nem volt hajlandó átszámolni újra az indikátorokat, hiszen új szakmai programot kellett volna tervezniük. Emiatt jelenleg túlteljesítenek.

A **Budapest Esély Nonprofit Kft.** munkatársai (Takács Viktória és Varga Zsuzsanna) beszámoltak arról, hogy őket folyamatosan hiánypótolatják: átlagosan hetente egyszer-kétszer. Részben pont ezért, mert az indikátorokat az utolsó pillanatban módosítani kellett. Ebből adódóan a leadott pályázati anyagban történtek apróbb hibák: volt, ahol már nem javították visszamenőlegesen a leadott indikátorokat. Folyamatos napi kapcsolatban vannak az ESZÁ-val, ami rengeteg pluszmunkával és nehézséggel jár. Nehezen értelmezhető leveleket kapnak, amik miatt állandóan telefonálniuk kell, ám többször ez is nehézkes, mert nehéz őket elérni, ráadásul gyakran nehezen találnak illetékest, több emberrel vannak kapcsolatban.

A műhely résztvevői az online ügyfélszolgálattal való kapcsolattartást javasolták, valamint az e-mailes kommunikációt: hiszen így van írásos nyoma a megbeszélteknek.

O.CS. megkérdezte, hogy a **bent ragadt forrásokkal** mi történik. Válaszként H.T.B. elmondta, hogy ezt a kérdést már ők is többször feltették, de többnyire elkerülő válaszokat kaptak, egyelőre azt, hogy ez a pénz nem kerül átcsoportosításra. Hallottak olyat is, hogy a választások után felülbírálják ezeket a pénzeket. Egy biztos: 2010. végéig ki kell

szerződnie az NFÜ-nek. Már most el kellene kezdeniük újabb pályázatot kiírni ahhoz, hogy ez végbe mehessen. Ők azzal érvelnek, hogy akkor tudnak kiírni pályázatot, ha vannak már tapasztalatok. A programok többsége azonban tavasszal indul. A terv az, hogy az ún. konvergencia régiókban (nem a Közép-Magyarországi Régió) mindenképp lenne egy második körös pályázat 2011-13 között.

H.T.B. megkérdezte a pályázóktól, hogy mely szervezeteknél volt **bér- és járuléktámogatás** betervezve. Tudomása szerint ugyanis kevesen vállalták be a pályázók közül, már csak azért is, mert a munkáltatónak kell nyilatkozatot tennie, hogy ugyanannyi ideig alkalmazza tovább az illetőt, amíg a támogatást kapta (min. 4 max. 6 hónap). Ezt szerinte kevés munkáltató vállalja be.

A Megálló Csoport foglalkoztatást nem tervezett be (csak képzést), erre többször is rákérdeztek náluk, de már így is olyan komplex volt a programjuk, hogy ez túl sok lett volna. Ehhez szerintük elég nagy szervezetnek, háttérbázisnak kellene lennie.

A Diótörés Alapítvány sem tervezett foglalkoztatást. Szerintük az egyik legnagyobb nehézsége ennek a pályázatnak pont az volt, hogy olyan összegekkel kellett tervezniük, amik nincsenek, és két év múlva nem tudni, lesznek-e (pl. minimálbér), valamint honnan tudja az ember előre, hogy azzal, akit programba helyez, mi lesz 2 év múlva, hogyan tervezzen vele.

H.T.B. elmondta, hogy a vis maior esetekre van a pályázatban tartalék (5 %), pl. ha a minimálbér változik, de új elemre nem használható fel (pl. valamire, amit véletlenül nem terveztek be).

A Budapest Esély Nonprofit Kft. tervezett foglalkoztatást és képzés is. Nekik ez a két terület az erősségük, hiszen közfoglalkoztatást szerveznek több mint egy évtizede. Nekik a lakhatási rész okozott több bonyodalmat (a támogatható összeg nagysága, a felkínált konstrukciók – a szóba jöhető lehetőségeket nem találták túl jónak, pl. a munkásszálló szerintük nem jelent minőségi ugrást.).

A Diótörés Alapítvány munkatársa megosztotta egy másik aggályát is: pl. **ha olyan embert von be a pályázatba**, akire már **más szervezet felvette** a támogatást, akkor ez neki nem jelenthet indikátort, ám attól tart, hogy ez nem fog kiderülni idejében, mert nem lesznek naprakész információk.

H.T.B. elmondta, ennek a lakhatási oldalát: a két közalapítvány (ÖKA, HKA) 2004-re visszamenőleg rögzítette, hogy kik kaptak náluk lakhatási támogatást, ők erről kérés esetén igazolást adnak. A nyertes szervezeteknek folyamatos jelentési kötelezettségük van: így az adatok naprakészek lesznek.

A foglalkoztatási részre azonban ez nem jelent megoldást, hiszen minden Munkaügyi Központtal lehetetlen folyamatos kapcsolatot tartani.

A szünet után következő műhelyen az eddigi műhelyek visszamenőleges értékelése, valamint a **jövőbeli ötletek** hangzottak el.

Breitner Péter (továbbiakban: B.P.) a jövőre nézve elmondta, hogy **két célcsoportot** kellene, hogy kiszolgáljon a műhely: elsősorban a nyertes pályázók igényeit, de ezen túl az egész szakma számára is nyitott lenne.

Három fő irányt képzeltek el:

1. Lakhatási-foglalkoztatási műhelyek
2. Valamilyen rendszerben műhelyek az adatkezelésről, adatszolgáltatásról (számítógépes szoftver készül, ami adatokat kezel és tart nyilván hajléktalan emberekről, és ami még országos szinten sosem volt).
3. Esetmegbeszélés

Azonban szeretnék, ha a műhely résztvevői is hoznának be **ötleteket**, irányvonalakat, hogy mi az, amit hasznosnak gondolnak, amiről szeretnének beszélgetni, ismereteket szerezni.

Mivel többeknek nem volt világos az eddigi és a jövő évi műhelyek felépítése, összefüggése, ezért B.P. ismertette mindezt. Kezdetben úgy tervezték, hogy a pályázatok beadása előtt általános ismereteket közvetítenek az EU-s pályázati rendszerről, foglalkoztatásról-lakhatásról általánosságban, hogy a műhely résztvevői gyakorlati tapasztalatokat kapjanak az EU-s programokról. Ez az előkészítői rész azonban a pályázat kiírásának több mint egy éves csúszása miatt sokkal hosszabb lett, most tartunk ennek a végén, így az eredeti tervek felborultak. A szándék azonban nem változott: egy segítő-szakmai műhely lenne ez, ami a nyertes pályázókat, valamint az érdeklődőket szeretné a program során végigkísérni.

H.T.B. mindehhez hozzátette, hogy ugyan volt a PEMCS-ben (Pályázat Előkészítő Munkacsoport) egy szakember – Maróthy Márta, HKA, TÁMOP 5.3.2 szakmai vezetője –, aki részt vehetett az üléseken, ám szavazati joga nem volt. Így nagyon sok olyan elemet nem tudott végigvinni, amit szerettek volna, ha bekerül a pályázatba.

A **kiírás nagyon sokat késett**, nem nagyon vették figyelembe a szakmai szempontokat, volt időszak, amikor kérdéses volt, hogy lesz-e egyáltalán kiírás, hogy a szakma a pályázat mellé áll-e. 2009. januárban eljutottak addig, hogy a két feltételrendszernek a titkosságát feloldották, és a lakhatási és foglalkoztatási feltételrendszereket így meg lehetett vitatni két műhelyen a szakma részvételével. Nagyon sok észrevételt, visszajelzést kaptak és adtak tovább, amiből szintén sokat nem vettek figyelembe, mert ragaszkodtak hozzá, hogy jogszabály álljon minden mögött.

Közben pedig jött a gazdasági válság is. Munkába állítani ebben a helyzetben nagyon nehéz, a pályázati rend azonban ehhez nem tudott

rugalmasan alkalmazkodni. Mindennek köszönhető, hogy ennyire kevés pályázat érkezett.

H.T.B. elmondta, hogy ez a TÁMOP 5.3.2-es kiemelt pályázat lebonyolítói számára is nehéz helyzet volt, hogy húzódott a kiírás, de ki kellett tölteni mégis tartalommal a műhelyeket, hiszen ebben a pályázatban is indikátorokat kell teljesíteni. (Pl. a műhely résztvevőit is fenn kell tartani.)

Elmondta továbbá azt is, hogy a nyertes pályázóknak ki kell nevezniük majd **1-1 lakhatási és foglalkoztatási referenst**, akiknek **kötelezően járniuk kell a műhelyekre**. Eredetileg régen a két TÁMOP program (5.3.2 és 5.3.3) egy programként volt elképzelve, de végül ez nem valósult meg, ebből maradt fenn a referensek jogállása. A kiemelt TÁMOP-ból (5.3.2) fogják fizetni a bérüket (havi 40 000 Ft-ot), ezért részt kell venniük a műhelyeken, valamint segíteniük kell majd az esetkezelő szociális munkásokat is.

A referenseknek tehát járniuk kell a műhelyekre, a **projektvezetőknek** pedig az **egyéb rendezvényeken kell részt venniük**, pl. a szakmai napokon. Minden szervezetnek kell ezen kívül egy ún. **helyi települési koordinációs munkacsoportot** létrehoznia. Ez a településen lévő olyan szervezetekből állna össze, akik nem közvetlenül a szakmában dolgoznak, de valamilyen módon kötődnek az ellátáshoz (önkormányzat, rendőrség, egészségügyi szolgálat, Munkaügyi Központok). Ezek a munkacsoportok segítenék a projektek sikerességét. A kiemelt projekt ehhez ad majd egy módszertani anyagot segítségképpen.

A kiemelt projekt 2011. júniusig tart, a pályázatok azonban tovább fognak folyni, ezzel kapcsolatban is módosítani kell a TÁMOP 5.3.2-ben sok mindent, de ez még folyamatban van.

A projektekhez kapcsolódik még egy **szoftver**: a hajléktalan-ellátás területén végezhető szociális munkát foglalja magában. Első üteme kész van, a második most készül. Erről a januári-februári műhelyeken lesz szó. A szoftver segítségével tudnak a nyertes pályázók majd adatokat küldeni.

A Budapest Esély Nonprofit Kft. munkatársa felvetette, hogy a lakhatás kapcsán bennük felmerült, hogy a 6 hónap után az ügyfél elvileg egy hónapig fenntartja lakhatását, de vajon mi lesz utána, **mekkora esélye van a tartós kikerülésnek**. B.P. szerint például az egyik jövőbeli műhely témája lehetne az, hogy olyan szociális munkás mesélje el tapasztalatait, aki ilyen lehetőségek mellett elért sikert ügyfeleknél – az ő gyakorlati ötleteit lehetne hasznosítani.

H.T.B. elmondta e kapcsán, hogy a BMSZKI úgy építette fel a pályázatát, hogy összekötötte a két pályázatot (TÁMOP és az ÖKA támogatását), így hosszabb ideig tudja ügyfeleit támogatni. Az ÖKA eddigi lakhatási pályázataiból még nincs sok visszajelzés, mivel nem volt kötelező az utánkövetés, de a saccolások alapján kb. egyharmadra teszik

azoknak az arányát, akik nem kerültek még vissza a hajléktalan-ellátó rendszerbe a 12 hónapos támogatás után (2004. óta fut a pályázat). Kint tudnak szerinte maradni emberek, de ahhoz nagyon intenzív szociális munka kell, kiegészítő egyéb támogatásokkal.

Végül felmerült még, hogy melyik szervezet mennyire lesz nyitott a pályázat során, ki hogyan fog **ügyfeleket toborozni**.

A Megálló Csoportnál van közösségi program, ahol többen is megfordulnak, ezen kívül van kapcsolatuk hajléktalanszállókkal.

Budapest Esély Nonprofit Kft.-nek sok közfoglalkoztatott ügyfele van jelenleg is, jó kapcsolatban állnak a Munkaügyi Központ Haller utcai kirendeltségével, a BMSZKI-val is. Plakátokon fogják hirdetni a programot, de úgy gondolják, hogy viszik a hírt tovább majd az ügyfelek.

A BMSZKI már megkezdte a toborzást, a szervezet nyitott, várnak ügyfeleket más szervezetektől is.

Készítette: Rónyai Zsófia